

POLITICKÁ GEOGRAFIE

– SEMINÁŘ 1

VSTUPNÍ ÚKOL
TEST SYSTÉMU

Statistická data o státu

Formální stránka prací ...

1) ... každý Váš text Vás reprezentuje

- Písemný projev je Vaším základním komunikačním jazykem
- Vše, co odevzdáte, je posuzováno ze 3 hledisek
 - ▣ Obsah (co jste napsali – logika, myšlenky, nápady, originalita)
 - ▣ Jazyk (úroveň vyjadřování, jasnost formulací, stylová čistota)
 - ▣ Forma (jak jste to napsali – pravopis, grafická úprava)
- Žádná ze stránek se nesmí zanedbat:
 - ▣ Obsah: psali byste nesmysly (a vypadali hloupě)
 - ▣ Jazyk: nevyjádřili byste přesně své myšlenky, ostatní by je nepochopili nebo pochopili jen zčásti
 - ▣ Forma: vypadali byste nedůvěryhodně („Jak můžu věřit tomu, co napsal o Temelínu, když si plete „í“ a „y““?)

2) ... odkud přebírat informace

- Relevantní zdroje („nakupujte u odborníků“)
 - ▣ např. pro statistická data o etnické struktuře není relevantním zdrojem průvodce
- Rozlišujte kvalitu a ověřujte
- Nebud'te líní jít do knihovny
 - ▣ ne vše je na internetu, resp. ne vždy je nejpohodlnější převzít údaje z internetu
- používejte stylově přiměřené výrazy
 - ▣ odborný styl bez citového zabarvení
- Text musí být souvislý (ne jako tento snímek)

3) ... přiměřený jazyk: neutrální odborný styl

- text musí být jasně formulovaný a citově neutrální
- Naprosto nepřípustný je tzv. žurnalistický styl (řečnické otázky, citově zabarvená slova, zejména pokud jsou hodnotící)
- Nezbytné je používání **odborné terminologie** a zavedených norem (ne „teritoriální moře“) – dosvědčuje zvládnutí obsahu disciplíny
- samozřejmostí je spisovný jazyk **bez gramatických hrubek a překlepů!**

4) ... přiměřený jazyk: stylová jednotnost

- pozor na „ovlivnění stylu předlohou“:
 - ▣ autorem všech formulací jste vy!
 - ▣ přejímáte myšlenky, ne jazykové vyjádření (až na přímé citace)
 - ▣ celý text musí být jazykově jednotný, nic nesmí z jednotného stylu „vyčnívat“
 - ▣ stylová nejednotnost je jeden z příznaků nezvládnuté práce s literaturou (další jsou hlavně opakování myšlenek, logické rozpory v textu)

5) ... citace

- všechny prameny, které při utváření studie využijete musí být uvedeny v seznamu literatury a v textu **řádně citovány**
- z odkazu by se měla dát uvedená publikace snadno vyhledat v seznamu literatury
- odkaz na konkrétní myšlenku, hodnocení nebo názor, případně doslovná citace musí obsahovat i stranu citované publikace
- jde-li o odkaz na obecnější myšlenku obsaženou v celé publikaci, strana se neuvádí

5) ... citace

- u všech převzatých myšlenek a nebo celých pasáží tedy musí být uvedeno odkud jsou převzaty
- vše, co není citováno je automaticky chápáno jako myšlenka nebo objev autora
- chybějící citace (a to třeba z důvodu opomenutí) je hrubým porušením akademické etiky
- V seznamu literatury se uvádí všechny použité publikace, tisk, statistické prameny, někdy také např. vyslechnuté přednášky se zásadním významem, slovníky atd.

5) ... citace – záludnosti

- citování odstavců a celých pasáží
 - ▣ teoreticky není možné, aby byl celý odstavec založen na jediném zdroji, v praxi možné v odůvodnitelných případech
- citování „obecně známých skutečností“
 - ▣ není třeba, působí směšně („Podle Podivena (1990) probíhala 2. světová válka v letech 1939–1945“)
- plagiát
 - ▣ záměrné necitování určitého zdroje s cílem přivlastnit si jeho výsledky a vydávat je za své ...

5) ... zkrácené citace v textu

- Citace musí být prováděny přímo v textu, u jednotlivých myšlenek, nikoliv jen seznamem literatury na jeho konci
 - ▣ Každý jednotlivý údaj musí být přesně identifikovatelný
- řada způsobů citací v textu, můžete vybrat libovolný, ale v celé práci musí být jednotný styl
- odkaz v textu na jinou práci se provede uvedením autora a v závorce roku, kdy byla publikována. Např.: *Vymezováním migračních regionů se zabýval **Korčák (1961)**, později na něho navázali jiní (**Hampl a kol. 1978**).*
- Možné jsou i citace v poznámkách pod čarou
- Zkrácenou citaci musí mít i všechny obrázky v textu (jméno autora, pramen, příp. odkud byly převzaty apod.) a zdroje dat pro jednotlivé tabulky

6) ...citace v seznamu literatury

- Normy určují jen povinné údaje, ne ale jejich konkrétní „syntaxi“
- V praxi má každý obor ustálené „nářečí“ citační normy, které vyžaduje
- Různé styly a „nářečí“ nelze kombinovat, v celé práci musí být jednotný styl

Obvyklá podoba citace v geografii

- Citační zvyklosti časopisu *Geografie* – Sborník ČGS
- Citace z časopisu:
 - ▣ RASMUSSEN, T. F. (1994): *Zkušenosti a pojetí územního a regionálního plánování v Norsku*. *Geografie–Sborník ČGS*, 99, č. 1, s. 1–13.
- Citace knihy:
 - ▣ GREGORY, K. J. (2000): *The changing nature of physical geography*. Arnold, London, 368 s.
- Citace kapitoly z knihy:
 - ▣ MARCOU, G. (1993): New tendencies of local government development in Europe. In: Bennet, R. J. (ed.): *Local government in the new Europe*. Belhaven Press, London, New York, s. 51–66.

Podrobnosti ...

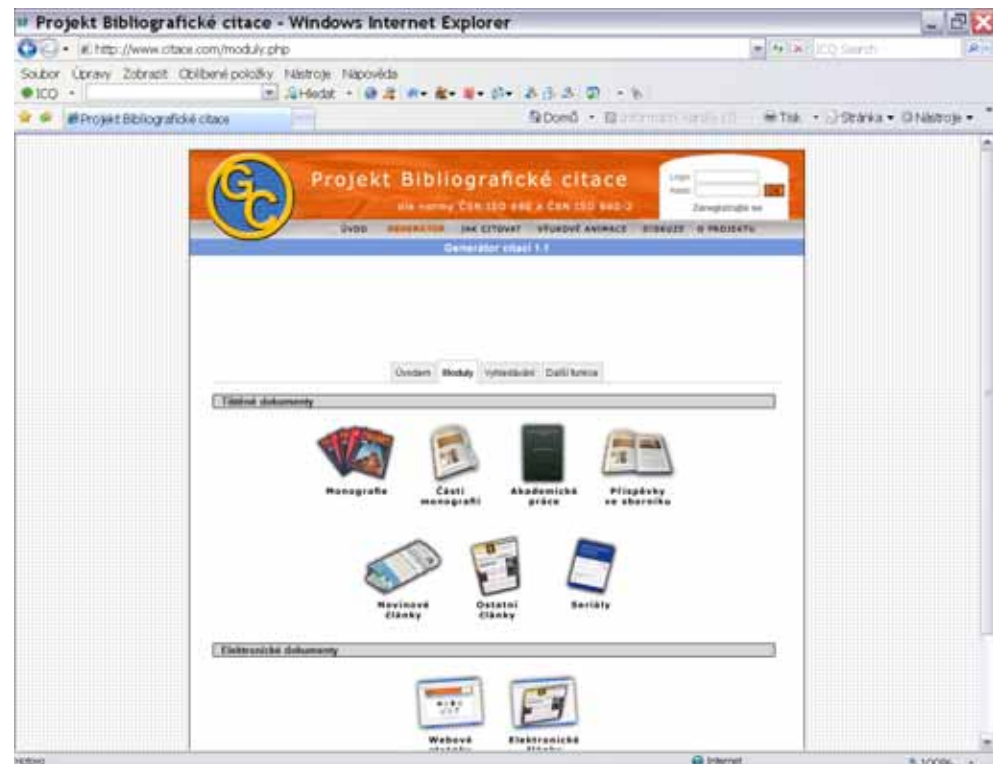
- podrobné informace o všech variantách (ovšem v jiném „nářečí“ než geografickém) např.:

BOLDIŠ, P. (2004): *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2: Část 1 - Citace: metodika a obecná pravidla*. Verze 3.3. [online]. poslední aktualizace 11. 11. 2004 [cit. 2007-07-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace1.ps>>, <<http://www.boldis.cz/citace/citace1.pdf>>.

BOLDIŠ, P. (2004): *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2: Část 2 - Modely a příklady citací u jednotlivých typů dokumentů*. Verze 3.0 (2004) [online]. poslední aktualizace 11. 11. 2004 [cit. 2010-08-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace2.ps>>, <<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>>.

Doporučit lze i ...

- <http://www.citace.com>
- součástí je i **generátor citací**, který upozorní na povinné údaje a vygeneruje jednotně správně strukturovanou citaci – velmi vhodné je naučit se citovat s pomocí generátoru a používat toto „nářečí“ citační normy

Typografická pravidla

- psát rukou nás naučili v 1. třídě
- až 80 % vysokoškoláků se ale nikdy neučilo psát text „na stroji“ (v praxi v elektronické podobě)

Je to důležité, protože ...

... poslední z vět je nesmyslná

<p>Podíl obyvatel Mongolska, kteří nikdy neslyšeli o internetu, je 5%.</p>	<p>Podíl obyvatel Mongolska, kteří nikdy neslyšeli o internetu, je pětiprocentní.</p>
<p>Podíl obyvatel Mongolska, kteří nikdy neslyšeli o internetu, je 5 %.</p>	<p>Podíl obyvatel Mongolska, kteří nikdy neslyšeli o internetu, je pět procent.</p>
<p>5% obyvatel Mongolska nikdy neslyšelo o internetu.</p>	<p>Pětiprocentní obyvatel Mongolska nikdy neslyšelo o internetu.</p>

Základní pravidla

- za tečkou je vždy mezera:
 - ▣ 2. ledna, 15. 6. 2007
- pomlčka (—) a spojovník (-) se nesmí zaměňovat:
 - ▣ 2–3, česko-slovenský, Frýdek-Místek
- je třeba odlišovat výrazy typu 2 ‰ (dvě procenta) a 2% (dvouprocentní), 2m (dvoumetrový) a 2 m (dva metry)
- V češtině je desetinná čárka, nikoliv tečka (ne 3,569.5, ale 3 569,5)
- Číslice „5“ zastupuje slovo „pět“ ve všech pádech

Základní pravidla

- pozor na „opticky roztrhané“ řádky (raději dělte slova) a na „wordovsky“ rozdílnou šířku mezer
- na konci řádku nesmí být jednohlásková slova (a, u, v, k ...)
- některé víceslovné výrazy nesmí být rozděleny na 2 řádky (R. Stojanov, 50 000, 25 km)
- nesmí se vyskytovat „sirotci“ a „vdovy“ – jednořádkové začátky nebo zbytky odstavců
- děleným slovem by neměl končit první řádek stránky ani odstavce, pod sebou mohou být maximálně 3 dělení

Pozor na překlady

- angličtina má
 - jiný slovosled
 - jinou typografii
 - jiná pravidla psaní číslic
 - jiná pravidla přepisu geografických názvů
- Přeložit bezchybně text přeplněný faktografickými údaji (zvláště historickými a náboženskými) je i nad síly většiny profesionálních překladatelů

Takto raději ne

Achamenianská dynastie

550 p.n.l. - Cyrus Veliký založil Perskou říši (první říše na světě)

539 p.n.l. - Babylónie se mírově vzdala Cyru Velkému

490-479 p.n.l. - Persko-Řecké války

Parthianská dynastie

334 p.n.l. - Alexandr Veliký dobyl Persii

247-224 n.l. - Parthiáni postupně ovládli celou Persii

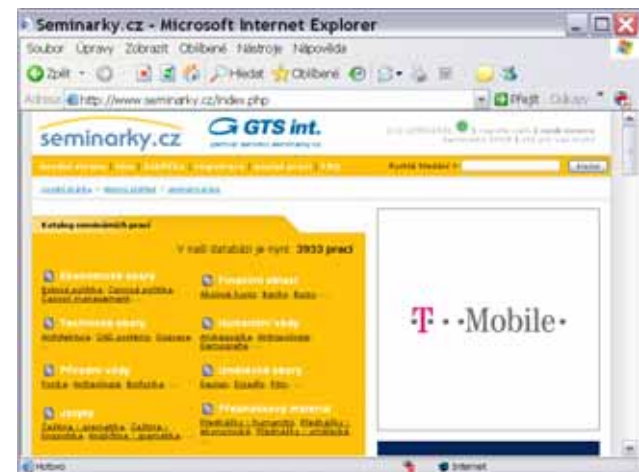
Sasaniánská dynastie

Odborný a neodborný text

- U tištěných nebývá problém

- Na internetu někdy ano

Případ wikipedia

- nutno respektovat omezení daná způsobem vzniku
- vhodné k vyhledání primárních zdrojů, nikoliv ke způsobu jejich zpracování
- Jako zdroj pro odborný text ale celkově nepřijatelná
- Každý „použitelný“ zdroj musí totiž mít jednoznačného autora (nebo „odpovědnou autoritu“ – organizaci ručící za obsah – např. Ministerstvo vnitra, Český statistický úřad, apod.)

ZADÁNÍ ÚKOLU

„Rozloha státního území ... “

Zadání:

- Registrujte se v Moodle, vyberte si stát
- Vypracujte úkol
- umístěte ho do systému